

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon sz. 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3., I. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

ELOFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
Egész évre... 24 kor. — Negyed évre... 6 kor.
Fél évre... 12 kor. — Egy óra... 2 kor.
EGYES SZÁM ÁRA FIUMBAN 6 FILLER:
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fl.

Gazdasági helyzetünk a háboruban.

Ambár természetes valami, hogy a háboru a gazdasági helyzetet mindenütt megrendítette, vagy legalább is sok tekintetben gyökeresen megváltoztatta, ennek dacára megállapítható, hogy a gazdasági összeomlás, melytől sokan, sőt azt lehetne mondani, majdnem valamennyien a háboru első napjaiban rettegtek, nálunk még távolról sem következett be. Aki visszaemlékezik, hogy mult évi július utolsó napjaiban az emberek hogyan rohantak a takarékpénztárakba, az ott levő pénzeket biztonságba, azaz birtokukba hozni; vagy hogy rohantak az üzletekbe, hogy egy zsák lisztre tegyenek szert; és aki az akkori helyzetet összehasonlítja a reá következő, azóta lefolyt fél évi idővel, kénytelen lesz megvallani, hogy a viszonyok nem alakultak oly irtóztatóvá, amint ezt az emberek az első ijedelemben képzelték. A nyugodtabb felfogás csakhamar tért foglalt, a majdnem megdermedt forgalom rövid idő múlva megint megindult és a vállalkozás, megértve az alkalmat, rögtön alkalmazkodott a neki kínálkozó óriási hatáskörhöz.

A háboru roppant igényekkel és szükségletekkel van összekötve, melyek fedezése révén eddig öt milliárdnál több került forgalomba a monarchiában. Magától értetődik, hogy ily óriási összeg, aminő még sehol és sohasem jutott hat hónap lefolyása alatt kiadásra, valóságos özönként szerepelt kereskedelem és iparra. A hadsereg részére nemcsak élelmiszereket kellett felhalmozni kellő mennyiségben, hanem számtalan iparcikket is kellett beszerezni, melyek készletben tartása béke idején az államnak roppant áldozataiba került volna, de amelyek szükségletét ilyen mérvben előrelátni sem lehetett. Hisz készültek mindig a háborura, de a világháboru, melyben millió és millió katonára vesz részt és amelyben még az utolsó ember is igénybe kell venni, talán mégis egy kissé meglepően jött és hamarosan sokat kellett pótolni.

Igy érthető, hogy a teljes pangás helyett, melytől általánosan tartottak, egy nagy konjunktura következett be, melynek mérveit alig bírták elképzelni. A kihatást elsősorban a mezőgazdaság érezte és élvezte, mert a gabonának és a mellékterményeknek árai csakhamar felszöktek átlag 100%-kal és az áremelkedés talán itt sem áll meg, ha a kormány nem jön a maximális ár megállapításával. A mezőgazdaság után leginkább előnyre jutott a nagy konjunktura a hadfelszerelési vállalatoknak, fegyvermunició és konzervgyáraknak, melyek ugyan még béke idején sem voltak kedvezőtlen helyzetben. Igen nagyot lendített a háboru folytán beállott roppant szükséglet a már évek óta pangó szövőiparban. Nemesak hogy igen nagy készletek, melyek már évek óta őrizték a raktárt, ugyszólván egy pár nap alatt elkelték, de a további óriási szükséglet és a megrendelések folytán intenzív éjjel-nappali munkához kellett fogni, mely még mindig tart és további nagy bevételekre nyújt kilátást. A szövő- és rokon iparban bekövetkezett szükségletet beavatott körökben másfél milliárdra becsülik. Saj-

nos, hogy Magyarország ebből még távolról sem veheti ki részét a kvóta arányában.

A nagyiparon kívül örvendetes módon részesült a kisipar is a hadi szállításokban. Szücsök, nyergesek, cipészek a munkát nem bírták, mert nincsen elegendő munkaerő. A ruházati gyárakban nincsen elegendő hely, úgy hogy egyes városokban ezer meg ezer varrógép van kiadva a házakba. A kereskedelemben egyes ágak, különösen a luxusüzletek annál jobban megéreztek a hanyatlást. Az alsóbb rétegekben sem mutatkozik inség, sőt a feneforgó jelekből ítélve, azt lehetne mondani, hogy a kereseti viszonyok nagyon kedvezőek. Mindenütt munkáshiányról panaszkodnak és a megkapható munkaerőt drágán kell megfizetni.

A forgalomba jutott milliárdok és a kedvező kereseti viszonyok hatása természetesen a pénzpiacra is kifejezésre jut. Egybehangzó je-

lentések szerint a bank és takarékpénztári betétek, melyek a hadikölesön kibocsátása alkalmával jelentékenyen apadtak, azóta megint érték az előbbi státust, sok esetben ezt már meg is haladják.

Hiba volna azonban ebből arra következtetni, hogy a gazdasági helyzet mindenütt és kivétel nélkül kedvező. A háboru az „áldásait” nagyon egyenlőtlen módon osztja el. Minden háboruban úgy volt, hogy az egyik meggazdagodott, a másik elszegényedett. Itt van elsősorban az a nagy réteg, mely fix fizetésre van utalva. Ennek a háboru nem hozott mást, mint drágaságot és a megélhetésnek aggasztó megnehezítését. Hasonló sorban részesül, aki vén napjaira egy kis tőkét gyűjtött és most változatlan kamattörvényből kell megélnie, az élelmezési cikkek 10 százalékkal megdrágult árainál.

AZ OROSZ TÁMADÁSOK VISSZAVÉRÉSE.

Csapataink mindenütt visszaverik az oroszok ellentámadásait. - Lengyelországban is meghiúsultak az orosz előnyomulási kísérletek. - Przemysl körüli nyugalom van. - A németek nagy sikere Arrasnál.

Minden nap meghozza a maga újabb híreit hősiiesen küzdő csapataink jelentős sikereiről. Hogy ezeket a sikereket kellőképpen értékelhessük, nem szabad figyelmen kívül hagyunk, hogy az oroszok csaknem egy hónap óta, jelentékeny erősitéseket nyerve, támadásba mentek át az összes frontokon. Mi sem igazolja világosabban ezt a figyelemreméltó körülményt, mint az, hogy az oroszok nyomában a tizedik hadseregüket megsemmisítő mazari esata után akcióba léptették hatalmas tartalékaikat és elszánt támadásba mentek át Északlengyelországban és Keletporoszországban.

Talán még ennél is erősebben indult meg az új orosz offenzíva kárpáti frontunk ellen, ennek egész terjedelmében, a dukiáit lejtőtől kezdve egészen délkeleti Galiciáig. Ezeket az oroszokra nézve elismeréreméltóan jellemző bravúrral és kitartással véghezvitt támadásokat csapataink az egész vonalon meghiúsították, sőt egyes helyeken sikeres ellentámadásaikkal még tért is tud-

tak hódítani. Nagyon jelentős volt ez a tértérhódítás Galícia délkeleti részén. Itt visszafoglaltuk Nadwornát és Kolomeát és az ellenséget visszaszorítottuk a Dnjesztertől délre fekvő dombos területekre. Végleges döntés még nem történt ezekben a harcokban és a ma érkezett hivatalos jelentés is azt igazolja, hogy csapataink kitünően tartják a dicsőséggel visszafoglalt területeket a tulerőben levő ellenséggel szemben.

Az utóbbi napok véres küzdelmei után a Dnjesztertől délre folyó esata, — ugylátszik, — tüzéségi párviadallá alakult ki. Nagyon értékesek a harcok további kimeneteleire nézve azok a sikerek, melyeket tegnap az Erdős Kárpátok központjában és a Biala mentén elértünk. Ezek a sikerek lehetetlenné teszik, hogy az oroszok Nyugatgaliciából és a kárpáti frontjukról más helyekre vigyenek csapatokat, mint azt a Nida mentén eredménytelenül megkísérelték.

A hivatalos jelentés azt is megállapítja, hogy Przemysl körül teljes nyugalom

honol. Ez annyiban fontos, mert egyes külföldi lapok azt a hamis hírt terjesztik, hogy az oroszok heves rohamokkal támad-

ják ezt a legendás hírt, sziklaszilárd várakat.

Legújabb távirataink itt következnek:

Véres harcok a Kárpátokban és Galiciában.

ÖSSZEOMLOTT OROSZ TÁMADÁSOK.

BUDAPEST, márc. 5. (Hivatalos.) A Biala mellett, Zaklicyntől délkeletre a tegnap előrehaladó orosz csapatokat véres harc után visszavetettük. A Labore völgyétől jobbra és balra, valamint Cisnától északra fekvő magaslatokon a harcok tovább tartanak. Helyenkint, még éjjel is mindenütt, ahol csapatainknak sikerült tért nyerni, az ellenség ismétellen ellentámadásokba kezd, amelyeket mindig véresen visszaverünk. Különösen a haligordi műnt mentén kísérelték meg az oroszok, hogy sűrű hófergetegben nagy erővel előretörjenek. A támadás, amely minket a legkisebb távolságra megközelített, ágyu és géppuska tüziinkben teljesen összeomlott. A főbbi arcvonalon nincs lényeges változás, csupán ágyuharc folyik. Przemysl körül nyugalom van.

A német főhadiszállás jelentése.

SIKERES HARCOK NYUGATON ÉS KELETEN.

BERLIN, márc. 5. A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HADSZINTÉR.

Egy löszert szállító francia gőzös, amely Nieuportba volt rendelve, az ittas legénység tévedéséből Ostende felé tartott; ott tüzet kapott és elsüllyedt. A megsebesült személyzetet megmentettük. A Loretto-magaslaton, Arrastól északnyugatra csapataink tegnap reggel elfoglaltak egy 1600 méternyi ellenséges hadállást; 8 tisztet és 558 főnyi francia legénységet foglyul ejtettek; azonkívül hat géppuskát és hat kisebb kaliberű ágyut zsákmányoltunk. Az ellenség ellentámadásait délután visszavertük. Könnyűszerrel visszavertük Champegnében is a franciák újabb támadásait. Az argonnei erdőségekben Saint Huberttől nyugatra a franciák előretörései meghiúsultak. Ellentámadásunk alkalmával elragadtunk az ellenségtől egy lövészárkot. A Chepyl-erdőségekben is kudarcot vallott a franciáknak egy támadása. Az Eiffel-toronyról világgömbesítőt hirdetésnek egyike szerint egy német oszlopra a Taure magaslaton át való menetelése alkalmával sikerrel tüzeltek. A hírek kivételesen helyes voltát meg kell erősítenünk. Az oszlop azonban elvezetett francia foglyokból állott, akik közül harmincnyolean elesetek.

KELETI HADSZINTÉR.

Grodnótól északnyugatra az oroszoknak ellenünk intézett támadásai oldaltüziünkhöz jutva, meghiúsultak. Lomzától északkeletre is összeomlottak az oroszok támadásai az ellenség súlyos veszteségei mellett. Misznictól és Chorzilétől délre, valamint Prasznisztól északnyugatra az oroszok újból támadnak. Az arcvonal többi részén nincs változás.

A DARDANELLÁK OSTROMA.

BERLIN, márc. 5. Az itteni ottomán követségen esodálják azt az idegességet, melyet a Dardanellák ostroma egyes helyeken okoz, holott köztudomású, hogy a tengerszoros erődítményei bevehetetlenek. Hogy az ántánt flottája előbb-utóbb megteszi ezt az erélyes áttörési kísérletet, az előrelátható volt. Ezzel tartozott Franciaország és Anglia a vele szövetséges Oroszországnak és valószínűleg ez képezte a szövetségi szerződés egyik leglényegesebb pontozatát. A helyi viszonyok azonban teljesen kizárják, hogy az ellenség jelentékenyebb csapatokat partraszállíthasson és igen erős török csapatok várják harcrakészen a szárazföldön bekövetkező eseményeket.

KÖLN, márc. 5. A Kölnische Zeitung jelenti a francia határról: A mai francia lapokból kiderül, hogy a Dardanellák ostromának inkább politikai mint sztratégiai céljai vannak. Az ántánt diplomáciája, melynek ma még fogalma sincs róla, hogy hogyan osztozkodnék a Dardanellákon, ha tényleg birtokába keríthetné, a nagyszabású ostrommal Bulgáriát és Romániát akarja erőszakosan a maga oldala mellé téríteni, miután ezirányú összes egyéb kísérletei eddig kudarcra végződtek. Bulgáriának és Romániának arra kell számítani, hogy a partraszállítandó francia és angol csapatok egy másik helyen partraszálló orosz sereg támogatása mellett Konstantinápolyt nyolc napon belül elfoglalják. Az ántánt ezzel szemlélettel az utolsó ütőkártyáját ját-

szotta ki, hogy Bulgáriát és Romániát a monarchiával és Törökországgal szemben harcra vigye. Mindkét állam azonban tisztában van vele, hogy milyen veszedelmet jelentene rájuk nézve egy Konstantinápoly kapui előtt megjelenő orosz ostromló sereg és nem szenvedhet kétséget, hogy az ántánt diplomáciai sakkhuzása ezuttal sem kerüli el a szokásos kudarcot.

A DARDANELLÁK BOMBÁZÁSA.

KONSTANTINÁPOLY, márc. 5. Tegnap óta semmi jelentősebb esemény nem történt a Dardanellákban. Az ellenséges flotta egyideig folytatta eredménytelen tüzelését.

A KÁRPÁTI HARCOK.

BUDAPEST, márc. 5. A haditudósítók jelentése szerint Uzok és Hupkon közt csapataink fokozott hevességgel harcolnak, elragadták az ellenségtől ennek drágán szerzett előnyeit. Az oroszok elkeseredetten védekeznek atkarolásaink ellen, de teljesen képtelenek a támadásra.

KÉT ÚJ FRANCIA PÁNCÉLOS.

PARIS, márc. 5. A Temps jelenti: Az 1913. áprilisában vízrebocsátott „Provence” és „Bretagne” páncélosokat a napokban beosztják a flottába. A két hadihajó mindegyike 23.550 tonnás, egyenkint tíz 340 mm-es és huszonkét 138 mm-es ágyuval vannak felszerelve, óránkénti sebességük 20 csomó, személyzetük pedig egyenként 1100 főből áll.

OROSZ CENZURA SZERBIÁBAN.

SZOFIA, márc. 5. A belgrádi Nowosti című újság keményen megtámadta a Glasnik című szerb lapot, mert az utóbbi közölte, hogy a monarchia csapatai Csernovicot bevették. A Glasnik azzal védekezett, hogy az

igazságot írta meg, mire a Nowosti még keményebben megtámadta és szemére vetette, hogy olyan hírt hozott nyilvánosságra, melynek közzétételét az orosz vezérkar szigorúan megtiltotta.

FRANCIA LOBOGÓ A DÁCIÁN.

MILANO, márc. 5. A Corniere della Sera Brestből jelenti: Amikor a Dácia gőzös az Europe segédcirkáló által vontatva a kikötőbe ért, egy tengerészeti főbiztos, a zsákmánybizottság tagja, felszállt a hajóra s a vizsgálat megejtése után feltűzte rá a francia lobogót. A rakomány dolgában, amely tízezer bál gyapotból áll, még semmit sem határoztak. A személyzetet, amely amerikai és semleges állambeli alattvalókból áll, partraszállítják és hazaküldik.

LONDON, márc. 5. A Dácia ügyében a francia zsákmánybírósa döntése előtt semmiféle lépést nem tesznek a hivatalos körök. Biztosra veszik, hogy a mennyiben a franciák nem ismerik el a Dácia megvásárlását, tiltakozást fognak intézni a francia kormányhoz.

POKOLGÉPEKET KERESTEK A LUZITÁNIÁN.

LONDON, márc. 5. A Times Newyorkból jelenti: A Luzitánia gőzösn az elindulás előtt alapos kutatást tartottak, mert pokolgépek csempészésétől lehetett tartani.

AMERIKA RETORZIÓJA.

WASHINGTON, márc. 5. A kongresszus mindkét háza felhatalmazta a kormányt, hogy fegyveres erővel akadályozza meg mindazoknak a gőzösöknek a kihajózását, bármilyen nemzetiségűek is legyenek ezek, amelyek valamelyik hadviselő állam részére szent, vagy bármilyen egyéb árut akarnak szállítani.

AZ ANGOL FÉMUNKÁSOK SZTRAJKJA.

AMSTERDAM, márc. 5. Londoni jelentés szerint a glasgowi fém munkások sztrájkja még egyre tart.

HOLLANDIÁBAN NEM BIZTOSITANAK ANGOL HAJÓKAT.

AMSTERDAM, márc. 5. A hollandiai biztosítótársaságok nem fogadják el az angol kereskedelmi gőzösök biztosítását.

A REGINE ANGOL AKNARA FUTOTT.

STOCKHOLM, márc. 5. Hivatalos megállapítást nyert, hogy a Regine norvég gőzös, melyről azt híresztelték, hogy egy német tengeralattjáró fenékebe lőtte, az angol aknamezőn süllyedt el.

ANGOL TENGERSZÉK FÉLELME

KÖLN, márc. 5. A Kölnische Zeitung tudósítója a holland határról jelenti, hogy biztos forrásból eredő hír szerint a Carmania angol segédcirkáló személyzete német tengeralattjáróval való találkozástól tartva megtámadta a Gibraltárba való indulást.

SOISSONS PUSZTULÁSA.

HÁGA, márc. 5. A Daily News párisi tudósítója jelenti: A németeknek a francia frontra Soissonsnál alkalmazott nyomása az utóbbi napokban erősebbé vált. A németeknek sikerült tüzéségüket Soissons közelebe hozni. Február 25-ike óta kétszázötven házat pusztított el a német tüzéség tüze. Ugyanezen forrás szerint küszöbön áll angol nehéz ütegeknek a francia frontra való érkezése.

A HADIFOGLYOK ÉLELMÉZÉSE.

LION, márc. 5. A Nouvelliste Párisból jelenti: Beuge és Castelban képviselők kérdést intéztek akülügyminiszterhez, hogy miképpen lehetne a Németországban és Ausztria-Magyarországban levő hadifoglyoknak a semleges államok útján való élelmezését kieszközölni.

A BÖRKESZLETEK ÖSSZEIRÁSA.

BUDAPEST, márc. 5. A Budapesti Közlöny mai számában kormányrendelet jelent meg, mely elrendeli a bőrkészletek összeírását az egész országban.

UJABB FÖLDRENGÉS OLASZORSZÁGBAN.

ROMA, márc. 5. Flórencében, Bolognában, Modenában és Faenzában tegnap erős földrengéseket éreztek. A földrengés nem okozott kárt.

HIREK.

IDEGSOKK.

Gyakran megesett, főleg a háboru elején, hogy elindult a hadfi, bátorsággal a szívében, nagy ettekre készen és a másik héten szépen hazajött. Nem volt semmi komoly baja, mégis haza küldték, haza kellett jönnie: az első ágyutüzben az első nagy zenebonánál felmondták az idegei a szolgálót. Kellemetlen, egy kicsit szegyenletes betegség, azért szögyvelni való, mert nem lehet róla az illető, de ellene sem. Hiába van a lelke, az agya, a karja berendezve a hősiességre, az idegei nem bírják az ágyuk bömbölését, a halálhörgést. Tudja mindenki, ez a baj ép olyan komoly baj, mint a vérhas, vagy a tifusz, a frontot ott kell hagyni miatta és akármilyen daliás legény az illető, akármilyen kiválóan kiképzett katona, meg lelkes hazafi, az idegekbe szállott gyávaság — ami egészen más az inába szállott bátorságnál — képtelenné teszi a hadakozásra.

A lisszai csatáról van feljegyezve, hogy ott egy tengernagy is elbujt az ütközet alatt, nem bírta a mennydörgésszerű zajt és annak romboló erejű hatását nézni. A végén mégis kitüntetését kapott, mert az eszével nagyszerűen ott volt a csatában, arról pedig, hogy a festének idegei nem bírták ezt a teherpróbát, igazán nem tehetett. Kicsinyben számtalanszor ismétlődik most és minden háboru alatt ez meg, sem nevetni, sem eszofolódni ezen nem lehet.

A baj csak ott kezdődik, ha aktiv tiszttel történik meg az ilyen, mert akinek a hitvása az, hogy a kard azért lóg az oldalán, hogy ha kell, kirántsa, annak idegekkel is fel kell szerelnie. Hogy lehetne festő az, akinek nincsen keze, hogy akarna operálni az az orvos, aki nem bírja látni a vért? A kaptafájához bizony mindenkinek értenie kell, ki mire született, azt csinálja, de arra aztán igazán születnie kell!

Az idegsokkos, pechbe esett, hamar visszatérteken azonban ne mosolyogjunk; a természet játszik velük, az ut desint vires önvigasztaló szavai az ő egyedüli dicsérő mentségük és ők maguk százszor inkább tudnák választani a harci veszedelmeket, mint hogy abba a szituációba essenek, hogy gyávának lássák őket, amikor nem azok.

— A 37—42 éves népfölkelők szemléje. A városban tegnap kiragasztották az 1873., 1874., 1875., 1876. és 1877-ben született népfölkelők bemutatató szemléjére vonatkozó részletes hirdetményt, a mely a következőket tartalmazza.

Az 1886. évi XX. t. c. alapján utasítottak mindazon népfölkelésre kötelezett magyar és osztrák állampolgárok, kik az 1873., 1874., 1875., 1876. és 1877. évben születtek és sorozó- vagy vegyes felülvizsgáló-bizottság által fegyverképtelenek osztályoztattak, illetőleg katonai vagy honvéd felülvizsgáló-bizottság által a közös hadsereg, haditengerészet, a honvédség vagy a csendőrség kötelékéből az 1914. év július 31-ig elbocsáttattak, vagy állítási kötelezettségüknek eddig eleget nem tettek, továbbá azok a fent felsorolt években született egyének, kik időköz-

ben a magyar vagy osztrák állampolgárságot, illetőleg bosznia-hercegovinai tartományi illetőséget megszerezték és állítási kötelezettség alá már nem estek, hogy összeírásuk végett március hó 10-én, 11-én, 12-én, 13-án, 15-én, 16-án, 17-én, 18-án, 19-én és 20-án a helybeli katonai ügyosztálynál a sorozási lajstromokba való felvétel végett a hivatalos órák alatt jelentkezzenek. A jelentkezés alkalmával a népfölkelésre kötelezettek netán birtokában levő munkakönyv vagy más, személyi adatokat felkötött okmány, illetőleg népfölkelési igazolványi könyv igazolásul felmutatandó. Az összeírásuk végett fentiek szerint jelentkezésre utasított egyének összeírásuk után május hó első napjaiban a később közötteendő rendelkezéshez képest népfölkelési bemutatató szemlére fognak behivatni és elővezettetni és ott alkalmatosságukhoz képest osztályoztatni. Az alkalmatosság bevonulásuk idejéről hirdetményben nyerneik értesítést.

Azon népfölkelésre kötelezettek, akik a bevett vagy törvényesen elfogott vallásfelekezetek papjelöltjei, vagy pedig akik végzett tanulmányaik alapján a véderőtörvény 21. paragrafusára alapszabály alapján az egyévi önkéntes kedvezményre jelenleg igényvel bírnak, ebbeli működésüket a bemutatásnál az illető intézet bizonyítványával igazolni tartoznak. Az összeírásnál tehát a fentiek értelmében mindenkinek meg kell jelennie, aki a fentebb megjelölt évek valamelyikében született.

— Adományok. A kereskedelmi és magánhivatalnokok egyesületének segélyalapjába a Schenker és Tsa cég hivatalnokaitól 62 korona, az Adria több hivatalnokától 47.50 korona folyt be. Az igazgatóság köszönetét nyilvánítja az adományokért.

— Mikor díjmentes a tábori postai levelezőlap? A kereskedelemügyi miniszter figyelmezteti a közönséget, hogy a feladott tábori postai levelezőlapokat (leveleket) csak a következő esetekben illeti meg a postai díjmentesség: Ha 1. valamely tábori vagy hadtápostahivatalhoz; 2. a működő hadsereg területén lévő erődített helyekre; 3. a hajóhadhoz (Pólába, Budapestre); 4. Dalmáciába vagy Bosznia-Hercegovinába katonai és a katonasághoz beosztott polgári egyénekhez (pl. csendőr, pénzügyőr, önkéntes betegápoló stb.) vannak címezve; 5. ha valamely kórházba ott ápolott katonai egyénekhez vannak címezve. Kórházban ápolott csendőr, pénzügyőr, polgári egyénekhez ily levelezés nem díjmentes és szintugy portóköteles az a levelezés, amely a kórházhoz beosztott (nem ápolott) akár katonai, akár polgári egyénekhez van címezve. A felsoroltakon kívül más katonai egyénekhez intézett tábori postai levelezőlapokat (leveleket) a postai díjmentesség nem illeti meg, miért is azokat a postára adáskor bérmentesíteni kell, különben azok mint postadíj-kötelezettség alá eső bérmentetlen levelezőlapok (levelek) pótdíjas postadíjjal terheltetnek meg. Ha a közönség a tábori postai levelezőlapokat „Egymásközi” levelezésre használja fel és azokat a postára adáskor nem bérmentesíti, ez postajövedéki kihalást képez, ami levelezőlaponkiint — az 5 fillér postadíjon felül — 2 korona jövedéki bírság alá esik.

— Hadi beszédek. A honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala népszerű füzetekben kiadja azokat a tanulságos és lélekemelő beszédeket, amelyeket a háboru óta legkiválóbb államférfaink, főpapjaink, tudósaink, íróink és politikusaink tartottak a nyilvánosság előtt, az országos Hadsegélyző Bizottság felolvasási sorozatán. A hazafias, igaz magyar szellemű áthatott beszédek, retorikai szempontból is rendkívül becsesek. Gondolatokban gazdag, gyönyörű munka valamennyi; a közönség jól teszi, ha a tizfilléres füzeteket megvásárolja és összegyűjti. Nagyszerű és maradandó emlékei lesznek e füzetek annak a hazafias föllángolásnak és együttérzésnek, amely a nemzet minden rétegét oly megható módon egyetlen táborba terelte a magyar nemzeti becsület és a magyar nagyság védelmére. Eddig gróf Apponyi Albert, Csernoch János, báró Hazai Samu, gróf Tisza István, gróf Andrássy Gyula, Prohászka Ottokár és Rákosi Jenő hadibeszédei jelentek meg. A füzetek Az Általános Beszerzési és Szállítási R. T. útján (Budapest, V. Kádár-utca 4.) rendelhetők meg, de kaphatók a dohánytözsdeknél is. A befolyó tiszta jövedelmet a háboruban elesett vagy a kapott sebek következtében elhalt katonák özvegyei és árvái javára fordítják.

Legujabb.

A DARDANELLÁK ELLENI HADMŰVELETEK.

BUDAPEST, márc. 5. Az ántánt flotája tegnap ismét kísérletezett a Dardanellákban. A szoros előreszein némi sikert el is ért, a belsejébe azonban nem tudott behatolni.

PARIS, márc. 5. A Havas ügynökség szerint a Dardanellák bejáratánál a szövetséges flotta négy erődöt lerombolt. Az aknák eltávolítása megkezdődött.

ANGLIA ELLENINTEZKEDÉSEI.

NEWYORK, márc. 5. Az itteni lapok szerint az Anglia által bejelentett ellenrendszabályok jogtalanok és sértik az amerikai kereskedelem érdekeit. A sajtó erővel fellépést követel Vilsontól.

REIMS BOMBÁZÁSA.

BUDAPEST, márc. 5. Hivatalos német jelentés szerint a németek szerdán egész nap bombázták Reimst. A gránátok három percnél csaptak le a városba.

AZ ELZASZI HARCOK.

BERLIN, márc. 5. A Münster-völgyben, Sulzernél a németek visszaverték a támadó franciákat a határra.

A NÉMET TENGERALATTJÁRÓK AKCIÓJA.

BERLIN, márc. 5. Folkestonétól két mérföldre egy félig elsüllyedt gőzös roncsai láthatók. Valószínű, hogy a gőzös buvárhajó áldozata lett.

BERLIN, márc. 5. A Ketchyes angol gőzös eltűnt. Azt hiszik, hogy buvárhajó elsüllyesztette.

BESZÜNTETTEK AZ ANGOL CSAPATSZÁLLÍTÁSOKAT.

KOPENHÁGAG, márc. 5. Dán hajósok szerint az angol csapatszallításokat a német buvárhajók miatt egylőre beszüntették.

HÁROMSZÁZ LAB HOSSZU TENGERALATTJÁRÓ.

STOCKHOLM, márc. 5. Az Északi-tengeren norvég hajósok háromszáz láb hosszú tengeralattjárót láttak.

A MINISZTERELNÖK BECSBEN.

BÉCS, márc. 5. Tisza István gróf miniszterelnök ma ideérkezett és a közös miniszterekkel, valamint Stürgkh miniszterelnökkel való tanácskozása után Schönbrunnban kihallgatáson jelent meg a királynál.

GYÖRGY HERCEG A FRANCIA HADSEREGBEN.

SZOFIA, márc. 5. Nisből jelentik, hogy György herceg e hó 14-én belép a francia hadseregbe.

NYILTTER*).

Alulírott tudatom a n. é. közönséggel, hogy a tej általános drágulása következtében kénytelen vagyok a tejet az eddigi 30 filléres ár helyett 32 filléres áron eladni.

Kiváló tisztelettel Kurz S. tejkereskedő I. számú vásárcsarnok.

* E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

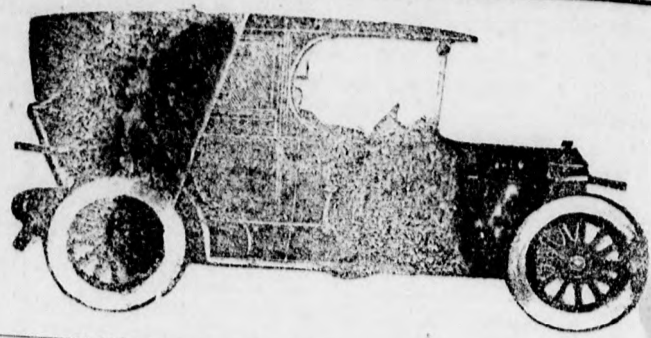
Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadó-vállalat (Murai Jenő).
Nyomatott: Zústovich Elemér „Polinnia”-nyomdájában.

A Fiumei Kereskedelmi Bank Részvénytársaság
Adria Palota

takarékbetétek után

4³/₄ % kamatot fizet

Uj takarékbetétek nem esnek a moratórium korlátozásai alá.

Blažek K, és Társa
autogarage és javító műhely

Via Ciotta 5-7 - FIUME - Telef. 858 és 16-73
Automobilok, motocyklok, kerékpárok és minden hazzávaló kellék eladása.

SCHÖN I. — Szépség és hajápolási terme — SCHÖN I.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- ápolás (manicúr, villanyos arcmasszázs (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Telefon 11-89.

PECSINEI SZANATORIUM
SUSAR-FIUME.

Remek fekvés a tengerparton. Belső és sebészeti betegségek részére. Lábadózók részére is. Modern berendezés. Kítőnő hideg és meleg tengeri fürdők. Műtő berendezés. Röntgen sugarak, villamos gyógykezelés stb.
Szobák, teljes ellátással 10 K.-tól. Orvos választás tetszős szerint.
Felvilágosításokat nyújt
Telefon 500.

Táviratok: SANATORIJ - SUSAK. **Az igazgatóság.**

Tudja Ön már,
: hogy mi az :

ALGA?

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható **csúzfájdalmak, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás, tengeri betegség és ájulás** ellen valamint használható a rossz levegőjű betegszobák levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag! **Budak D.** gyógyszeráránban
VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

APOLLO-SZINHÁZ.

Via Aless. Volta 6. Igazgató Troppauer H.

Ma és mindennap:
:: Kezdetre pontosan este fél 8 órakor. ::
Nagy művész-esték a szerződöttet elsősorán
gu attrakciók felléptével.
felléptével.
Előadás után kedélyes együttlét előadások
kal és parkettáncal.

A legajánlatosabb fiumei szálló:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón 2 percnyi-
re vasuti állomástól.

Kitűnő konyha és árnyas kert.
Fajborok és kőbányai polgári sör.

Felújított
Köster-Burger Gyula.

Fiumei első magyar rizshántoló és
rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség
FÉNYKEMÉNYÍTŐ
táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik

Alakult 1857. 208 millió alap.
I. Magy. Ált. Biztosító
Társaság

Fiumei és tengerparti képviselőség: Fiume,
Riva Cristof. Colombo, Bacich palota 1. em.
(Telef. 17-57).

Életbiztosítás, tűz- jég- betörés és szál-
lítmányi kár elleni biztosítás a legjutá-
nyosabb alapon. Gyors folyósítás.

Ujságáruló
rikkanccsot

lehetőleg 14 éven felüli
magyar fiut, esetleg asz-
szonyt havi fizetéssel és
példányonkénti árusítási
jutalékkal felvesz

A TENERPART kiadóhivatala
Gradinata del Sasso Bianco 3. I. em.

ELEGÁNS SIKKES TOILETTEKET

a legújabb divat szerint
készít, átalakít és javít

Piesz Szidonia, szabónő,
Fiume, via L. Kossuth 30. (Dante-tér sarok) I. e.
:: Kérem a címet kívánni! ::

Olcsó perzsaszőnyegek

MÉG NÉHÁNY NAPIG KAPHATÓK
ITT TARTÓZKODÓ PERZSA-TÖRÖK
KERESKEDŐNÉK, LLOYD-SZALLODA.
6. SZ. SZOBA.